

N:o 49.

Af herr **A. Petersson** i Påboda, *om användande af öfverskottsmedel till afbetalning å 1887 års statslån eller inköp af utelöpande statsobligationer.*

Af Kongl. Maj:ts proposition till innevarande Riksdag angående statsverkets tillstånd och behof har Riksdagen fått sig bekant, att statsverket eger ett disponibelt öfverskott till användande vid statsregleringen för år 1899, öfverstigande 12,000,000 kronor, äfvensom att öfverskottet från sistlidet år beräknats uppgå till ännu högre belopp.

Denna statsfinansernas gynsamma ställning är ju glädjande, men på samma gång torde det icke böra förbises, att denna omständighet äfven medför förpligtelser. Tanken på framtiden manar till försigtighet vid användandet af öfverskott från föregående år, att icke utfästa sig till uppoffringar för ändamål, hvilka ej äro nöjaktigt utredda, och att med mycken varsamhet påbörja skapandet af nya behof, hvilka ej blifva någon lätt sak att tillfredsställa. Nödig omtänksamhet bjuder äfven att beakta stadsbudgetens öfverdrifna stegring under de senare åren och att svenska folkets skatteförmåga, som samtidigt anlitas för ökade kommunala och andra utgifter, ingalunda tillåter att oupphörligen och i så stort omfång, som skett, öka stadsbudgeten och derjemte vidtaga åtgärder, som medföra förhöjning af statens skuld till utlandet. Man bör dessutom icke glömma, att de goda dagarne kunna aflösas af onda, och att vi i stället för öfverskott kunna få en statsbrist, samt att en sådan förändring påskyndas, om alla möjliga äskanden beviljas utan omtänksamhet på framtidens kraf.

I medgångens dagar är det icke mer, än sig bör, att man äfven föreställer sig det värsta och icke lemnar utan uppmärksamhet, hvad som kan vara att emotse, i fall ogynsamma konjunkturen, missväxt eller dylikt inträffar. Med tanke på detta dristar jag ifrågasätta, att en del af de öfverskottsmedel, som vid innevarande riksdag äro att disponera, på ett eller annat sätt användes till afbetalning å statsskulden.

I den kongl. propositionen har Kongl. Maj:t anvisat sättet för öfverskottmedlens användande, och en känd sak är, att ju större tillgångar det finnes att tillgå, dess mindre utsigter för sparsamhet med statens medel. Erfarenheten har visat, att det går lättare att bevilja anslag till nya ändamål, när tillgångarna äro rikliga, än då tilläggsbevillning är motsedd, men erfarenheten har ock visat, att det icke går så lätt att, i händelse af behof, minska statsutgifterna som att öka dem. Det är dessutom otänkbart att, sedan Riksdagen gifvit handpenning för ett till kostnad och dimensioner obestämdt ändamål, vägra fortsättning deraf, det må bli huru kostsamt som helst. Jag vill derjemte påpeka, att äfven vårt land och folk i en snar framtid kan komma i den ställning, att det behöfs göras inskränkningar i både ett och annat, och det vore, efter mitt förmenande, vida bättre att på förhand och i goda tider handla varsamt med öfverskottsmedel och söka minska skulden till utlandet än att skapa en del nya behof.

Det är icke min afsigt att här speciellt föreslå de nedsättningar i stadsbudgeten, som kunna och bära förekomma, då ju detta är statsutskottets uppgift att pröfva, men jag vill föreslå ett annat sätt för åtminstone en del af öfverskottsmedlens användande än det, Kongl. Maj:t föreslagit, nemligen statsskuldens minskande. Ett sådant sätt för användande af möjliga öfverskott anses i den enskilda ekonomien för god och klok hushållning.

Af dessa anledningar och med åberopande af hvad som i samma syfte blifvit anfördt uti en motion n:o 59 vid sistlidet års riksdag, tillåter jag mig föreslå,

att af det öfverskott, som å statsinkomsterna i och för 1899 års statsreglering är disponibelt, ett belopp af högst fem millioner kronor öfverlemnas till riksgäldskontoret för att, efter dess fullmäktiges bepröfvande, användas antingen till afbetalning å 1887 års statslån eller ock till inköp af utelöpande statsobligationer.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1898.

Alfred Petersson.